

Zespół Sjögrena, nowe kryteria klasyfikacji (zmodyfikowane według Shiboski et al. 2017)

Obecne europejsko-amerykańskie kryteria konsensusu dla klasyfikacji pierwotnego zespołu Sjögrena
- Niestymulowany test śliny całkowitej¹ nieprawidłowy ($\leq 0,1$ ml/minutę) (1 punkt) - Nieprawidłowy wynik Testu Schirmera (< 5 mm w 5 minut) (1 punkt) - Nieprawidłowe wyniki w barwieniu zieleni lizaminowej lub fluoresceiny (≥ 5 w skali barwienia oka lub ≥ 4 w skali Van Bijstervelda) (1 punkt) - Obecność autoprzeciwciał: anti-Ro/SSA (3 punkty) Histologia² – ogniskowe limfocytowe zapalenie ślinianki, liczba ognisk ≥ 1 ognisko/4 mm², przy czym 1 ognisko = 50 limfocytów/4 mm² (3 punkty)
Rozpoznanie uważa się za potwierdzone w ≥ 4 punktach, po zastosowaniu kryteriów włączenia i wykluczenia
- Kryteria włączenia: Suchość oczu i / lub jamy ustnej przez co najmniej 3 miesiące bez żadnego innego wyjaśnienia (np. leki, infekcja) - Kryteria wykluczenia: stan po napromienianiu okolicy głowy/szyi, HIV/AIDS, sarkoidoza, aktywne zakażenie wirusem zapalenia wątroby typu C (potwierdzone PCR), amyloidozą, przeszczep przeciwko gospodarzowi, choroba związana z IgG4
Warunkiem klasyfikacji jako pSS jest brak jakiejkolwiek innej potencjalnie powiązanej choroby

Źródła:

Stefański AL, Tomiak C, Pleyer U, et al.: Diagnostyka i terapia zespołu Sjögrena. Dtsch ärzteblatt int 2017; 114(20): 354-61.

Shiboski CH, Shiboski SC, Seror R, et al.: 2016 American College of Rheumatology/European League Against Rheumatism classification criteria for primary Sjögren's syndrome: a consensus and data-based methodology involving three international patient cohorts. Zapalenie stawów Reumatol 2017; 69: 35–45.

¹ Pacjent proszony jest o siedzenie cicho, nie mówienie ani żucie przez 5-15 minut, ślina wytworzona w tym czasie przenoszona jest do probówki i ważona.

² Biopsja: usunięcie 3-5 małych gruczołów ślinowych dolnej wargi w nieczuleniu miejscowym, próbka utrwalona w formalinie i barwiona HE (miejscowe parestezje po biopsji!).
HE = hematoksylina-eoźyna; PCR = Reakcja łańcuchowa polimerazy